

THỊ TRƯỜNG NÔNG SẢN & HỘI NHẬP

DÀNH CHO DOANH NGHIỆP

Số 7 / 5/11 - 12/11, 2010

Sản phẩm của AGROINFO

AGROiNFO

BÁO CÁO NGÀNH HÀNG ĐIỀU

Sản phẩm thuộc bản quyền của AGROINFO, mọi hình thức sao lưu, phân phối, bán lại phải được sự đồng ý của AGROINFO. Thông tin trong Sản phẩm này được nghiên cứu và biên soạn từ các nguồn tin được xem là chính xác và đáng tin cậy tại thời điểm phát hành ấn phẩm. Tuy nhiên, có thể có những sai sót về kỹ thuật hay do con người từ nguồn thông tin hay trong quá trình xuất bản, AGROINFO không đảm bảo tính chính xác và đầy đủ của thông tin. Những phân tích nhận định mang tính tham khảo

CHUYỂN ĐỘNG THỊ TRƯỜNG

- Việt Nam ■
- Ấn Độ ■
- Châu Âu ■

TÁC ĐỘNG TỶ GIÁ TIỀN TỆ
TIN TỨC THẾ GIỚI
THỊ TRƯỜNG XUẤT NHẬP KHẨU
Thị trường Trung Quốc <

Phụ trách Nội dung:

NGUYỄN BÁ MINH

Trưởng phòng nghiên cứu thị trường nông sản
Mobile: 0912 820 070 | Email: baminh80@agro.gov.vn

LIÊN HỆ ĐẶT MUA

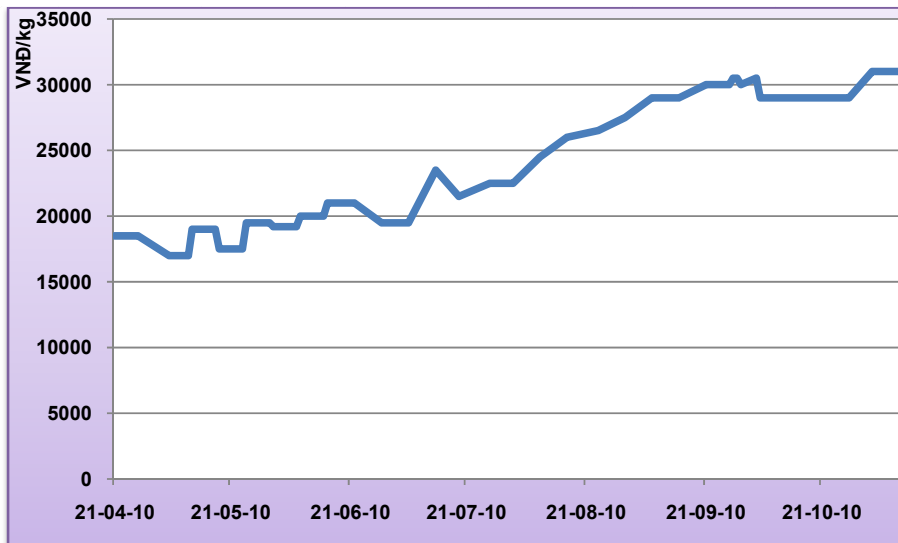
Trung tâm thông tin PTNNNT AGROINFO | Add: 16 Thụy Khuê - Tây Hồ - Hà Nội
Tel: (84.4) 3972 5153 | Fax: (84.4) 3972 6949 | Mobile: 012.88.256.256 | Email: banhang_agro@yahoo.com

Thị trường Việt Nam

Hiện nay, khi đang vào đợt cao điểm xuất khẩu, giá điều qua chế biến trên thế giới bị "đẩy" lên mức cao. Vì thế, ngành điều nước ta đang đối mặt với rất nhiều khó khăn ở những tháng cuối năm do thiếu nguyên liệu. Từ đầu năm đến nay, Việt Nam đã xuất khẩu hơn 122.500 tấn hạt điều, đạt kim ngạch hơn 670 triệu USD, khoảng 60% so với kế hoạch. Với tốc độ này, kim ngạch xuất khẩu điều trong năm nay có khả năng đạt trên 1 tỷ USD.

Một số doanh nghiệp lớn trong nước cảm nhận trước được tình trạng này nên đã thu mua trữ nguyên liệu của nông dân từ trong vụ thu hoạch để chế biến điều đến cuối năm với giá tương đối thấp. Trong khi đó, nhiều doanh nghiệp khác đứng ngồi không yên vì hạt điều thô đang khan hiếm, trong khi lại thiếu vốn. Một số công ty đã giảm công suất 50% và cắt giảm lượng lớn lao động.

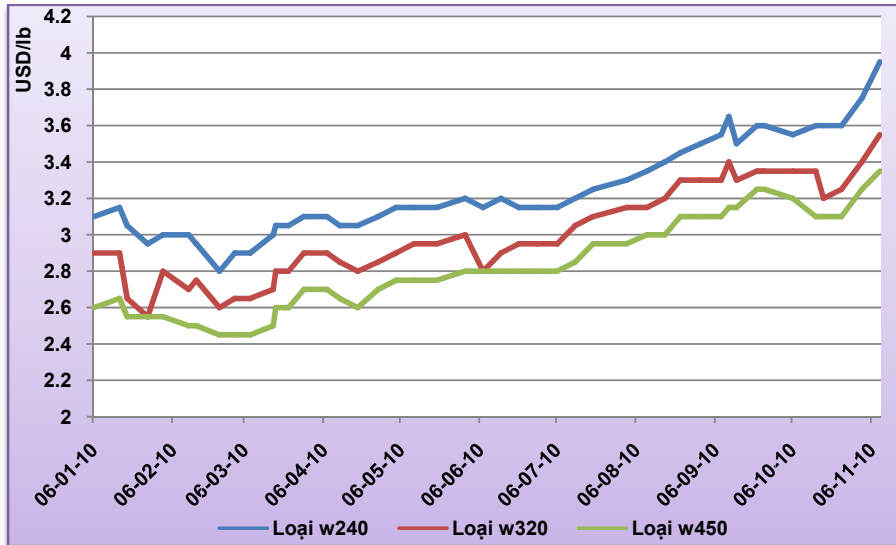
Hiện nay, giá hạt điều ở mức 29 000- 31.000 đ/kg, tăng gần gấp đôi so với giá 18.000 đ/kg đầu vụ nhưng nông dân không còn tạm trữ để bán.

Biểu đồ 1: Diễn biến giá điều thô tại Đồng Nai. Nguồn Agroiinfo

Thị trường Ấn độ

Thị trường xuất khẩu điều tại Ấn Độ sôi động trở lại sau khi có tín hiệu tốt từ thị trường nhập khẩu Hoa Kỳ và một số thị trường lớn khác. Dấu hiệu tốt này cũng khiến giá điều nhân các loại tăng mạnh. Các giao dịch điều loại W240 giao dịch trong khoảng 3.85-3.95 USD/lb, W320 từ 3.45-3.55 USD/lb, W450 từ 3,25-3,35 USD/lb (fob). Như vậy, giá điều loại W240 đã tăng 0,2 USD/lb tương đương 5,3%, loại W320 tăng 0.15 USD/lb tương đương 4,41%, loại W450 tăng 0,1 USD/lb tương đương 3,07% so với tuần trước.

Biểu đồ 2 : Diễn biến giá điều nhân (fob) tại Ấn Độ.

Hầu hết các hợp đồng giao dịch của các nhà sản xuất Ấn Độ được thực hiện với các nhà nhập khẩu Hoa Kỳ, ngoài ra một lượng nhỏ được thực hiện với các nhà nhập khẩu khác. Phần lớn các hợp đồng có kì hạn tháng 11/2010-01/2011, số khác có kì hạn tháng 03-04/2011.

Bảng 1: giá điều nhân tại một số thị trường nội địa Ấn Độ

Bang	Thị trường	05/11		11/11	
		Rs/tạ	USD/kg	Rs/tạ	USD/kg
Maharashtra	Mumbai	40000	8.97	40000	8.97
West Bengal	Egra/co ntai	35000	7.85	35200	7.89
Karnataka	Bangalo re	45000	10.09	45000	10.09
Andhra Pradesh	Chirala	44500	9.98	44500	9.98

Nguồn : Thị trường nông sản Ấn Độ

Bảng 2: giá điều thô tại một số bang của Ấn Độ:

Bang	Thị trường	05-11		11-11	
		Rs/tạ	VNĐ/kg	Rs/tạ	VNĐ/kg
Andhra Pradesh	Chirala	6200	27300	6200	27280
	Narsipatn am	4700	20700	4700	20680
	Sompeta	4500	19800	4500	19800
	Tuni	6150	27100	6050	26620

Nguồn : Thị trường nông sản Ấn Độ

Thị trường nội địa Ấn Độ, giá điều cũng bắt đầu tăng trở lại. Theo các thương nhân nước này, thị trường sẽ vững trong 2-3 tháng nữa khi nhu cầu từ thị trường Trung Quốc tăng cao để chào đón Tết Nguyên Đán đồng thời tại thị trường Ấn Độ nhu cầu cũng tăng khi mùa đông và mùa cưới đang đến gần. Thêm vào đó, áp lực từ phía cung, giá điều thô ngày càng tăng trong khi lượng điều thô có sẵn lại rất hạn hẹp. Như vậy, giá điều khó có thể giảm vào đầu năm 2011.

Theo như thường lệ, chắc chắn sản lượng điều nhân của Ấn Độ và Việt Nam sẽ giảm vào quý một năm tới. Khi mùa lễ hội cuối năm đã qua đi và các nhà nhập khẩu cũng đã mua đủ hàng dự trữ, cầu điều thường sụt giảm so với các thời gian khác trong năm. Tuy vậy, điều này cũng sẽ không tác động tức thì lên giá. Trừ khi, cầu tiếp tục giảm trong quý hai và triển vọng nguồn cung tốt, giá điều mới có thể giảm nhẹ.

Tại thị trường Châu Á, hoạt động giao dịch vẫn diễn ra sôi động dù giá đã lên cao. Thị trường này lại có điểm khác biệt lớn so với thị trường phương Tây. Hoạt động giao dịch trên thị trường này chủ yếu là giao ngay, chính vì vậy nó phản ánh sự chuyển động giá nhanh hơn tại phương Tây. Tuy nhiên thị trường phương Tây lại là nhân tố chính quyết định giá điều. Hiện tại các chuyên gia ngành điều đang có hai hướng dự báo triển vọng thị trường năm 2011. Thứ nhất, giá điều nhân có thể giảm mạnh trong năm 2011 nếu cầu tại hai thị trường lớn nhất thế giới là Hoa Kỳ và EU đồng thời giảm đến 20% so với năm 2010. Mặt khác, nếu các hoạt động giao dịch tiếp tục sôi động trong vài tháng đầu năm, giá điều nhân sẽ vẫn cao như hiện tại, và điều này chắc chắn sẽ gây tác động lại thị trường điều thô năm 2011.

Biến động tiền tệ

Từ cuối tháng 9 cho đến nay, giá USD trên thị trường tự do liên tục leo thang. Ngân hàng Nhà nước đã chính thức vào cuộc can thiệp bằng việc bán ra ngoại tệ, cũng như tăng các lãi suất chủ chốt gián tiếp hỗ trợ giá trị cho VND...

Bảng 3: Tỷ giá USD theo một số đồng tiền

Nước	04/11/2010	11/11/2010	Tăng giảm
EUR	0.70	0.73431	0.03431
JPY	80.78	82.36500	1.585
CNY(Trung quốc)	6.67	6.64716	-0.02284
BHT(Thái lan)	2971	29.86850	-2941.13
IDR(Indonesia)	8897.50	8924.50000	27
INR(Ấn độ)	44.07	44.56845	0.49845
BRL(Brazil)	1.67	1.72752	0.05752
Việt Nam	19538.33	19627.00568	88.67568

Nguồn: Agroiinfo tổng hợp

Nhưng, sau phản ứng sụt giảm nhất thời, giá USD trên thị trường tự do lại tăng mạnh trở lại, vượt mốc 21.000 VND.

Đi cùng với diễn biến trên, nhiều doanh nghiệp bao gồm cả doanh nghiệp xuất khẩu và nhập khẩu bày tỏ quan ngại vì “mất phương hướng” và hoạt động sản xuất kinh doanh bị ảnh hưởng.

Thông thường, tỷ giá tăng mạnh, các nhà xuất khẩu hưởng lợi từ giá trị nguồn thu ngoại tệ, từ khả năng cạnh tranh giá trên thị trường... Thế nhưng, những ngày qua, chính một số doanh nghiệp xuất khẩu lại đang đau đầu.

“Về lý thuyết, sự tăng giá của USD so với VND sẽ là điều kiện thuận lợi cho xuất khẩu. Trên thực tế điều này chỉ đúng khi doanh nghiệp được phép nắm giữ một phần ngoại tệ thu về do hoạt động xuất khẩu. Còn nếu Ngân hàng Nhà nước tiếp tục duy trì cách điều hành như hiện nay thì doanh nghiệp xuất khẩu cũng gặp không ít khó khăn do sự biến động của tỷ giá”, ông Nguyễn Tôn Quyền, Phó chủ tịch Hiệp hội Gỗ và Lâm sản Việt Nam, nói.

Hiện tại, với quy định áp tối đa lãi suất tiền gửi USD 1%/năm, khi thu ngoại tệ về, nhiều nhà xuất khẩu buộc phải tính đến việc bán lại cho ngân hàng, bởi nếu gửi thì lãi suất quá thấp.

Tuy nhiên, theo phân tích của ông Quyền, ngoại tệ doanh nghiệp có được từ hoạt động xuất khẩu được bán cho ngân hàng theo tỷ giá quy định, nhưng khi muốn có ngoại tệ để nhập khẩu nguyên liệu họ lại phải mua, vay ở các ngân hàng thương mại với tỷ giá khác. Thậm chí, có những thời điểm căng thẳng không mua được, không vay được từ ngân hàng, doanh nghiệp phải chấp nhận mua USD trên thị trường tự do, với mức giá chênh lệch rất nhiều so với giá bán.

Ở một thực tế khác, DHA Group là doanh nghiệp chuyên xuất khẩu hàng may mặc sang thị trường Mỹ, thay vì đón nhận chuyển động tích cực đối với doanh nghiệp như đề cập ở trên, Tổng giám đốc Nguyễn Văn Đô lại tỏ ra lo ngại khi trao đổi với phóng viên về diễn biến của tỷ giá thời gian qua.

Là nhà xuất khẩu, một tỷ trọng đáng kể đầu vào nguyên liệu là nhập khẩu, nên cũng không “ngoài vùng phủ sóng” của biến động tỷ giá. Nhưng điều mà ông Đô đang tính toán là sẽ phải xử lý như thế nào khi chi phí các đầu vào khác cũng đồng loạt tăng.

Theo chủ doanh nghiệp này, nhiều nhà cung cấp nguyên liệu cho công ty đều đã đề nghị tăng giá. Vải, chỉ, nguyên liệu chính tăng giá đã đành; đến cả các sản phẩm đầu vào như bìa các tông, túi nylon... cũng lấy lý do tỷ giá USD/VND tăng mạnh để nâng giá. Giá các nguyên liệu đầu vào theo đề nghị thêm từ 15% - 20% chỉ sau một thời gian ngắn.

Bảng 4: Tỷ giá theo ngoại tệ theo VND

	04/11/2010	11/11/2010	Tăng giảm
USD	19538.33	19627.00568	88.67568
EUR	27729	26731	-998
JPY	241.94	238.22297	-3.71703
CNY(Trung quốc)	2933.66	2952.69020	19.0302
BHT(Thái lan)	659.11	657.15269	-1.95731
IDR(Indonesia)	2.19	2.20061	0.01061
INR(Ấn độ)	445.27	440.77103	-4.49897
BRL(Brazil)	11696.92	11361.35663	-335.563

Nguồn: Agroinfo tổng hợp

Tanzania: Kêu gọi bán điều thô

Liên hiệp hợp tác xã Tanzania kêu gọi tất cả nông dân trồng điều tập trung bán toàn bộ số điều thô thu hoạch được trong thời gian này, bởi giá điều thô đang lên cao.

Theo chủ tịch liên hiệp này, sản lượng điều thô năm nay của Tanzania ước tính đạt khoảng 40 000 tấn. Thế nhưng các đoàn thể và tổ chức xã hội mới chỉ thu mua được 14 000 tấn, như vậy 26 000 tấn còn lại vẫn được người dân tạm trữ.

Nguyên nhân của tình trạng này được giải thích là do: mùa vụ trước, rất nhiều nông dân bán hết điều từ đầu vụ, tuy nhiên giá không được cao. Đến cuối vụ khi giá lên cao thì họ lại không còn điều thô để bán. Vì vậy, sang niên vụ này họ bán khoãn có nên bán ra toàn bộ như vụ trước nữa không.

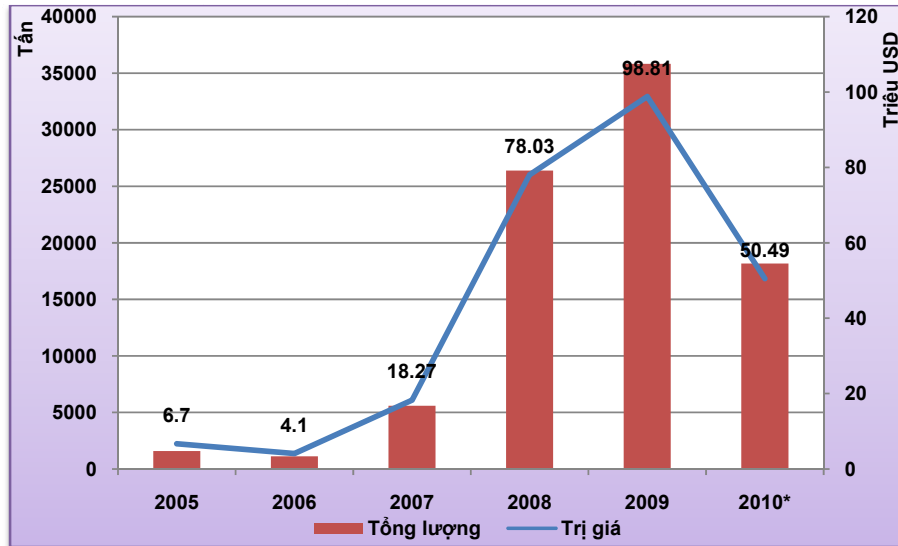
Chủ tịch Liên hiệp cũng cho biết thêm, mùa trước hạt điều thô giảm nhẹ khi vào đầu vụ, vì thế những người bán ngay thời điểm đó thu được rất ít lợi nhuận trong khi những người bán muộn hơn lại thu được lãi lớn.

Năm nay tình huống tương tự lại xảy ra, vì vậy rất nhiều người dân có ý định tạm trữ điều chờ bán vào cuối vụ. Tuy nhiên Liên hiệp kêu gọi người dân không tạm trữ nữa, thay vào đó hãy tranh thủ bán ra trong thời gian đang được giá như hiện tại..

Từ đầu vụ tới thời điểm hiện tại, giá điều thô của Tanzania lên rất cao, tuy nhiên giá có thể giảm nhẹ khi các nước nhập khẩu điều thô mua đủ lượng hàng cần thiết.

Trung Quốc: Thị trường nhập khẩu điều nhân lớn thứ ba thế giới

Năm 2008 Trung Quốc trở thành nước nhập khẩu điều nhân lớn thứ ba thế giới sau Hoa Kỳ và Hà Lan với lượng nhập khẩu lên tới 26401 tấn tương đương khoảng 78,03 triệu USD. Theo đó, kim ngạch nhập khẩu điều nhân năm 2009 cũng tăng 20,78 triệu USD tương đương 26,63% so với năm 2008.

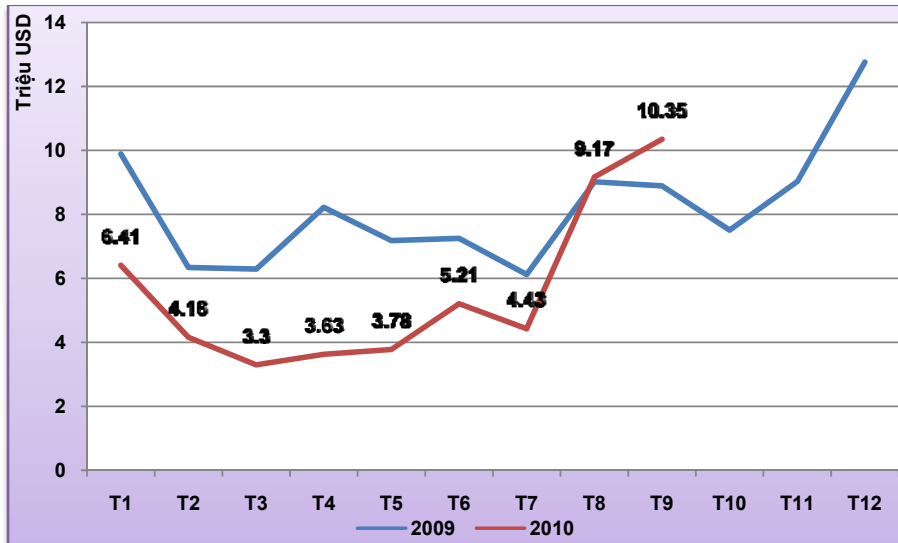
Biểu đồ 3 : Trị giá và lượng nhập khẩu điều nhân theo năm của Trung Quốc. Nguồn: GTIS

Ghi chú: số liệu năm 2010 chỉ tính đến 9 tháng đầu năm

Trung Quốc là thị trường rất tiềm năng với 1.39 tỷ dân, hơn thế với kết cấu dân số trẻ và tầng lớp trung lưu mới nổi là đây nguồn tiêu thụ lớn các mặt hàng như bánh kẹo, đồ ăn nhanh, snack... Có lẽ cũng chính vì vậy kim ngạch nhập khẩu nguyên liệu chế biến thực phẩm của nước này tăng mạnh trong đó không thể không kể đến điều nhân.

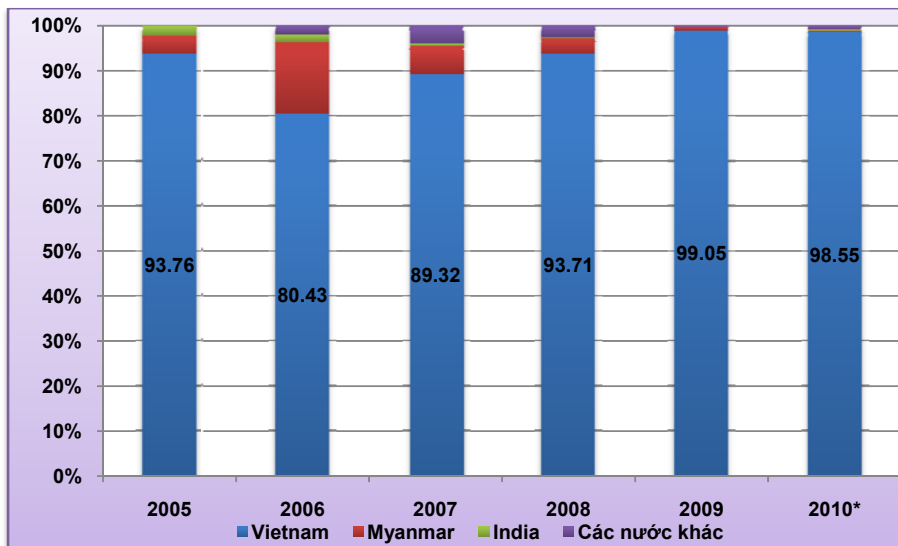
Tuy nhiên sang năm 2010 xu hướng nhập khẩu mặt hàng này của Trung Quốc có xu hướng giảm. Tổng kim ngạch nhập khẩu điều nhân của Trung Quốc 9 tháng đầu năm 2010 đạt gần 50,44 triệu USD giảm 18,76 triệu USD tương đương 27,1% so với cùng kỳ năm 2009. Riêng tháng 9/2010 kim ngạch nhập khẩu đạt 10,35 triệu USD tăng khoảng 1,46 triệu USD tương đương 16,42 %. Thế nhưng mốc kỉ lục của năm 2009 là 12,76 triệu USD vào hồi tháng 12 vẫn chưa được vượt qua.

Nguyên nhân giải thích cho sự sụt giảm này là do năm 2009, Trung Quốc đón đại lễ lớn thu hút nhiều du khách trên toàn thế giới, hoạt động nhập khẩu và lượng tiêu thụ thực phẩm cũng được đẩy mạnh nhất là trong thời gian trước khi đại lễ Olympic diễn ra. Thêm vào đó, năm 2010 nguồn cung điều thô thế giới giảm mạnh tại hầu hết các quốc gia theo đó giá điều nhân cũng đáng kể khiến các doanh nghiệp dè chừng trong việc nhập khẩu.

Biểu đồ 4 : Kim ngạch nhập khẩu điều nhân của Trung Quốc năm 2009 và 2010. Nguồn: GTIS

Đứng đầu trong danh sách nhập khẩu điều nhân của Trung Quốc là Việt Nam. Năm 2009 Việt Nam chiếm tới 99,05% trong thị phần nhập khẩu của Trung Quốc. Tiếp theo là một số nước khác như Myanmar, Ấn Độ... Điều nhân Việt Nam nhanh chóng chiếm lĩnh thị trường Trung Quốc bởi lợi thế về địa lý. Nằm ở phía nam Trung Quốc, hàng hóa từ Việt Nam dễ dàng thâm nhập vào Trung Quốc qua nhiều cửa khẩu như ở Móng Cái, Lào Cai, Lạng Sơn... Hơn thế, điều nhân Việt Nam ngày càng khẳng định vị thế của mình với nhiều quy chuẩn được áp dụng trong sản xuất để đảm bảo chất lượng và thương hiệu.

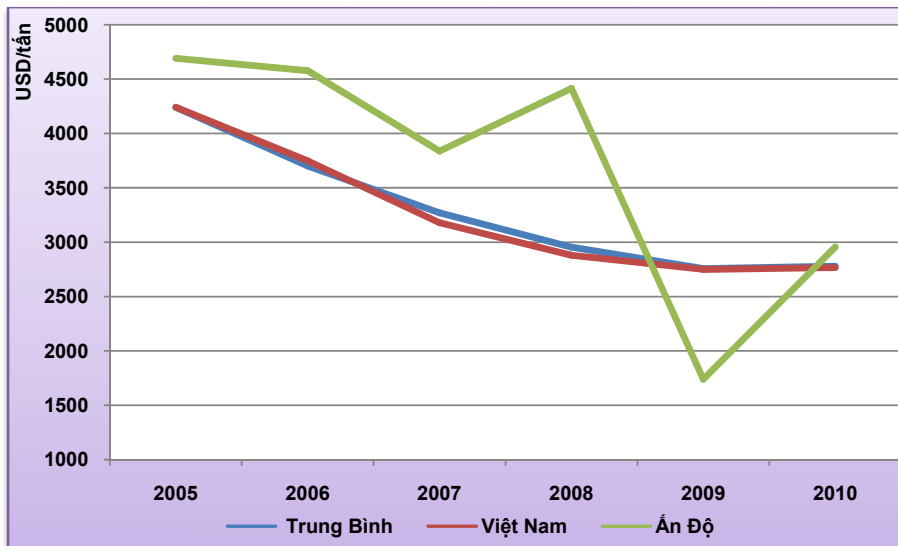

Biểu đồ 5 : Thị phần các nước xuất khẩu điều nhân sang thị trường Trung Quốc. Nguồn: GTIS

Đơn giá nhập khẩu điều nhân của Trung Quốc ở mức khá thấp. Năm 2009, đơn giá trung bình ở mức 2758 USD/tấn, chỉ bằng 46% so với giá nhập khẩu của thế giới là 5107 USD/tấn, đồng thời thấp hơn giá trung bình nhập khẩu của hai thị trường lớn khác là Hoa Kỳ và Hà Lan, cụ thể chỉ bằng 80% giá nhập khẩu của Hoa Kỳ và thấp hơn 1/2 giá nhập khẩu của Hà Lan.

Nguyên nhân khiến giá nhập khẩu của Trung Quốc ở mức thấp như vậy là do đơn giá xuất khẩu của các nhà xuất khẩu điều nhân sang thị trường Trung Quốc ở mức thấp, trong đó có Việt Nam và Ấn Độ.

Việt Nam là nước cung cấp chính cho thị trường Trung Quốc, tuy nhiên giá xuất khẩu của Việt Nam sang Trung Quốc lại khá thấp. Thậm chí, đơn giá nhập khẩu của Trung Quốc đối với Việt Nam còn ở mức thấp nhất so với đơn giá nhập khẩu trung bình và đơn giá nhập khẩu đối với các nước khác. Trung Quốc nhập khẩu điều nhân từ Việt Nam với giá khoảng 2828 (năm 2009) và 2767 (9 tháng đầu năm 2010), mức giá này thấp hơn giá trung bình nhập khẩu 6 USD (năm 2009) và 12 USD (năm 2010), thậm chí còn chưa bằng $\frac{1}{2}$ giá tái nhập khẩu từ Hoa Kỳ, Đức, Nigeria... Như vậy, theo Agroinfo, giá xuất khẩu điều nhân của Việt Nam tại các thị trường số một thế giới rất cạnh tranh so với giá xuất khẩu của một số nước khác trong đó có đối thủ chính là Ấn Độ. Các doanh nghiệp chế biến trong nước vẫn có thể nâng nhẹ giá xuất khẩu để tích lũy thêm lợi nhuận và tái đầu tư vào mở rộng sản xuất điều thô.

Biểu đồ 6 : Đơn giá nhập khẩu điều nhân từ Việt Nam và Ấn Độ. Nguồn GTIS

Phụ lục

Diễn biến giá điều thô tại Đồng Nai

Đơn vị : VNĐ/kg

Ngày	Giá điều thô
12-10-10	29000
19-10-10	29000
28-10-10	29000
03-11-10	31000
10-11-10	31000

Nguồn : Agroiinfo

Diễn biến giá điều nhân Ấn Độ

Đơn vị : VNĐ/kg

Ngày	W240	W320	W450
15-10-10	3.6	3.35	3.1
18-10-10	3.6	3.2	3.1
25-10-10	3.6	3.25	3.1
02-11-10	3.75	3.4	3.25
09-11-10	3.95	3.55	3.35

Nguồn : Agroiinfo

Diễn biến giá hạnh nhân tại Ấn Độ:

Đơn vị : Rs/kg

Ngày	Spot	Future (Kì hạn tháng 12)
05-11	340.75	314.25
06-11	340.75	314.25
08-11	340.5	323.75
09-11	341.25	333.5
10-11	342.75	333.5
11-11	345	343.5

Nguồn : Sở giao dịch hàng hoá Ấn Độ

